

Az Alkotmánybíróság Hivatalának adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzata

1. Általános rendelkezések

1.1. Az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat célja, hatálya

1.1.1. Az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) célja, hogy meghatározza az Alkotmánybíróságnál illetve az Alkotmánybíróság Hivatalánál (a továbbiakban: Hivatal) (a továbbiakban együtt: Alkotmánybíróság) folytatott adatkezelések jogszerű rendjét, valamint biztosítsa az adatvédelem alkotmányos elveinek, az információs önrendelkezési jognak és az adatbiztonság követelményeinek érvényesülését.

1.1.2. A Szabályzat célja az (1) bekezdésen túl az ügyintézés során az érintettek személyes adatainak védelmének biztosítása.

1.1.3. A Szabályzat hatálya kiterjed

- az Alkotmánybíróság tagjaira és
- a Hivatal által foglalkoztatott valamennyi köztisztviselőre, közszolgálati ügykezelőre és munkavállalóra, valamint a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében foglalkoztatottakra, továbbá azon személyekre, akik szakmai gyakorlatukat az Alkotmánybíróságnál töltik (a továbbiakban együtt: foglalkoztatott).

1.1.4. A Hivatal elektronikus információs rendszereiben tárolt személyes adatok védelmére vonatkozóan a Szabályzat rendelkezéseit az Alkotmánybíróság Hivatalának informatikai biztonsági szabályzatában foglaltakkal összhangban kell alkalmazni.

1.1.5. A Szabályzatot a minősített adatokat tartalmazó iratok (TÜK-iratok) tekintetében az Alkotmánybíróság Hivatalának a minősített adatok védelmére vonatkozó biztonsági szabályzatában meghatározottakkal összhangban kell alkalmazni.

1.1.6. Az értelmező rendelkezések tekintetében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 3. §-a az irányadó.

1.2. Az adatvédelem alapelvei

1.2.1. Az Alkotmánybíróság által a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig csak olyan személyes és különleges adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen és a cél elérésére alkalmas.

1.2.2. Az Alkotmánybíróságnál foglalkoztatottak a feladataik ellátása körében személyes és különleges adatot csak a vonatkozó jogszabályok előírásainak betartásával kezelhetnek.

1.2.3. A személyes adatok védelméhez való jog a természetes személyek Alaptörvényben biztosított alapjoga, amely garantálja az adatalanyok információs önrendelkezési jogát.

1.2.4. Az információs önrendelkezési jog az érintettek beleegyezésének hiányában kizárólag törvényi felhatalmazás alapján korlátozható.

1.2.5. Az Alkotmánybíróságnál adatkezelést végző foglalkoztatott fegyelmi, kártérítési, szabálysértési és büntetőjogi felelősséggel tartozik a feladat- és hatáskörének gyakorlása során tudomására jutott személyes adatok jogszerű kezeléséért, az Alkotmánybíróság nyilvántartásaihoz rendelkezésére álló hozzáférési jogosultságok jogszerű gyakorlásáért.

1.2.6. Személyes adat kezelésére csak az Alkotmánybíróság jogszabályban meghatározott feladat- és hatáskörének gyakorlásához szükséges célból, jog gyakorlása vagy kötelezettség teljesítése érdekében van lehetőség. Törvényben elrendelt adatkezelés esetén kizárólag a felhatalmazást adó törvényben meghatározott célból valósulhat meg az adatkezelés. A Alkotmánybíróság által kezelt – vagy a Alkotmánybíróság feladatainak ellátásához más adatkezelő által rendelkezésre bocsátott – személyes adatok magáncélra való felhasználása tilos. Az adatkezelés minden szakaszában meg kell felelni a célhoz kötöttség alapelvének.

1.2.7. Ha az Alkotmánybíróság foglalkoztatottja tudomást szerez arról, hogy az általa kezelt személyes adat hibás, hiányos, vagy időszerűtlen, köteles azt helyesbíteni, vagy az adat helyesbítését az adat rögzítéséért felelős munkatársnál kezdeményezni.

2. A személyes adatok védelme

2.1. Általános szabályok

2.1.1. A személyes adatok védelméért, az adatkezelés jogszerűségéért az Alkotmánybíróság elnöke és tagjai, a főtitkár, a gazdasági főosztály vezetője és az adatkezelést végző foglalkoztatottak felelősek.

2.1.2. Az Alkotmánybíróságnál kezelt személyes adatok védelmével kapcsolatos szabályok foglalkoztatottak általi megismeréséről és betartásáról a főtitkár gondoskodik.

2.1.3 Az Infotv. 6. § (6) bekezdése alapján az érintett kérelmére, kezdeményezésére indult eljárásban az eljárás lefolytatásához szükséges személyes adatok tekintetében, az érintett kérelmére indult más ügyben az általa megadott személyes adatok vonatkozásában az érintett hozzájárulását vélelmezni kell.

2.1.4. Különleges adatok kezelésével járó ügyekben – a jogszabályokban és a Szabályzatban foglaltakon túl is – fokozott gondossággal kell eljárni.

2.1.5. Az ügyintézés során csak azokat a személyes, vagy különleges adatokat szabad felvenni, amelyek az ügy szempontjából feltétlenül szükségesek. A felvett adatokat kizárólag az adott ügy intézése érdekében szabad felhasználni, azok más eljárásokkal, illetve adatokkal – törvény eltérő rendelkezése hiányában – nem kapcsolhatók össze.

2.1.6. Az adatkezelés során ügyelni kell a személyes adatok pontosságára, teljességére és időszerűségére, hogy emiatt az érintett jogai ne sérülhessenek.

2.1.7. Azt az ügyiratba nem kerülő papíralapú fogalmazványt, melyben személyes és különleges adat került rögzítésre, meg kell semmisíteni.

2.1.8. Az ügyintézőnél vagy az irattárban lévő iratba az ügyintéző köztisztviselőn kívül más személy – az érintett törvény szerinti betekintési jogán túl – csak akkor tekinthet be, ha ezt törvény lehetővé, vagy az Alkotmánybíróság tevékenységével összefüggő feladatellátás szükségessé teszi.

2.1.9. Az érintett vagy képviselője betekintési jogának gyakorlása során úgy kell eljárni, hogy ez által mások jogai ne sérülhessenek (a más személyre vonatkozó személyes, vagy védett adatokat adott esetben ki kell takarni vagy más módon felismerhetetlenné tenni). Ugyanígy kell eljárni a másolat, kivonat készítésekor is.

2.1.10. A bizonyítási eljárás során keletkezett iratokba történő betekintési jog gyakorlása során – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (Abtv.) 57. § (8) bekezdésére tekintettel – érintettnek kell tekinteni az indítványozót és az ellenérdekű felet.

2.1.11. Az iratbetekintés során egyebekben az Ügyrend 56. § (3)-(9) bekezdéseiben foglalt szabályok szerint kell eljárni.

2.2. Adatbiztonsági szabályok

2.2.1. Az Alkotmánybíróságnál foglalkoztatottak a náluk lévő, az Infotv. és a Szabályzat előírásai alapján személyes adatnak minősülő adatokat tartalmazó iratokat kötelesek munkaidőn túl – és amelyeket lehetséges munkaidőben is – szekrénybe zárva tartani; az asztalon és az irodában egyéb helyen hivatalos iratok csak a munkavégzés céljából és annak időtartama alatt tárolhatók.

2.2.2. Az (1) bekezdésben felsorolt iratok elzárásáért az az ügyintéző a felelős, akinél azok a munkaidő befejezésekor találhatók.

2.2.3. Az egyéb szempontokon túl adatvédelmi megfontolásból azokat a helyiségeket, ahol közös használatú nyomtató vagy másológép üzemel, az adatbiztonsági követelmények figyelembevételével kell használni.

2.2.4. Azokat a szobákat, helyiségeket, ahol számítógép, munkaállomás üzemel, úgy kell használni, hogy az megfeleljen az adatvédelmi, tűzrendészeti és informatikai biztonsági követelményeknek.

2.2.5. Az Alkotmánybíróság foglalkoztatott köteles a számítógépet és az ahhoz alkalmazott adathordozókat úgy kezelni, tárolni, hogy a védelmet igénylő adatokat illetéktelen személy ne ismerhesse meg. Köteles továbbá a munkaidő végeztével a munkaállomást kikapcsolni.

2.2.6. A tűzrendészeti előírásokat be kell tartani. A tűz elleni védekezés rendjét és az elhárítása érdekében szükséges intézkedéseket az Alkotmánybíróság Tűzvédelmi Szabályzata tartalmazza.

2.2.7. Személyes adatokat tartalmazó iratot az Alkotmánybíróság épületéből kivinni csak jogszabály előírása alapján, továbbá bíróság vagy hatóság kötelező rendelkezése esetén lehet. Különösen indokolt esetben egyebekben is ki lehet vinni a személyes adatokat tartalmazó iratot az ügyintéző szerinti szervezeti egység vezetőjének engedélyével. Az ügyintéző ez esetben is köteles gondoskodni arról, hogy az irat ne vesszen el, ne rongálódjon, ne semmisüljön meg, és tartalma illetéktelen személy tudomására ne jusson.

2.2.8. A személyes adatokat tartalmazó iratok telefaxon, illetve egyéb elektronikus úton kizárólag az Alkotmánybíróság technikai eszközeinek igénybevételével, és olyan címzett részére továbbíthatók, amely a személyes adatot jogszerűen kezelheti. Személyes adatokat telefonon szintén csak az adatkezelésre jogosultnak lehet közölni. A továbbítás és a közlés során kellő körültekintéssel kell eljárni.

2.2.9. Az olyan személyes adatokat, amelyekre nézve az adatkezelés célja megszűnt vagy módosult, haladéktalanul, illetve az előírt megőrzési határidő leteltével meg kell semmisíteni. A személyes adatokat tartalmazó egyéb iratanyagok megsemmisítéséről szintén a szükséges biztonsági intézkedések mellett kell gondoskodni. E rendelkezést az Alkotmánybíróság iratkezelési szabályzatának az ügyiratok selejtezésére és levéltárba adására vonatkozó rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

2.2.10. Az adattörlés maradéktalan megvalósítása érdekében az ügyintézőnek kellő gondossággal, pontosan kell meghatározni az irattározásra kerülő anyagok selejtezési idejét megjelölő irattári tételszámot az iratkezelési szabályzat függelékét képező Irattári Terv alapján.

2.3. A személyes adatok védelme az indítványok közzététele során

2.3.1. Az Abtv. 25-27. §-ai alapján benyújtott indítványokat – az Abtv. 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 36. § (2) bekezdésére és 56. § (1)–(2) bekezdéseire tekintettel, amennyiben az érintett személyes adatai közzétételéhez hozzájárult, – az Alkotmánybíróság honlapján úgy kell közzétenni, hogy az indítványozó nevével kívül az indítványozó további személyes adatait, valamint más személyek azonosítását lehetővé tevő adatokat az indítványból törölni kell. Az indítványozó hozzájárulásának hiányában az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem lényegét kell közzétenni. Az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem lényege – az indítványban foglalt, a személyek azonosítását lehetővé tevő adatok törlése mellett – az indítvány szövege másolatának a közzétételével is történhet.

2.3.2. Az Abtv. 23-24. §-a és 32-33 §-a szerinti eljárásokban, továbbá az Abtv. 38. §-a szerinti eljárásban – az Abtv. 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 36. § (2) bekezdésére és 56. § (1)–(2) bekezdéseire tekintettel – nyilvánosnak minősülő indítványban, az eljárás során az Alkotmánybírósághoz közfeladatot ellátó szervek, illetve személyek által megküldött véleményben, szakértői véleményben szereplő személyes adatokat – amennyiben az érintett személyes adatai közzétételéhez nem járult hozzá – törölni kell.

2.3.3. Az indítványok és a 2.3.2. pontban szereplő egyéb dokumentumok anonimizálása és közzététele során kellő gondossággal és pontossággal kell eljárni.

2.3.4. A közzétett dokumentumok anonimizálásáért a főtitkár a felelős.

2.4. A személyes adatok védelme az Alkotmánybíróság döntéseinek közzététele során

2.4.1. A Magyar Közlönyben, az Alkotmánybíróság Határozataiban és az Alkotmánybíróság honlapján közzétett határozatban szereplő személyek azonosítását lehetővé tevő adatokat olyan módon kell törölni, hogy az ne járjon a megállapított tényállás sérelmével.

2.4.2. A közzétett határozatban – ha törvény másként nem rendelkezik – nem kell törölni

- a) az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv és – ha törvény kivételt nem tesz – az e minőségében eljáró személy családi és utónevét, illetve neveit (a továbbiakban együtt: nevét), továbbá beosztását, ha az adott személy az eljárásban közfeladatának ellátásával összefüggésben vett részt,
- b) a meghatalmazottként vagy védőként eljáró ügyvéd nevét,
- c) kifejezett hozzájárulás esetén a magánszemély indítványozó nevét,
- d) az egyesület vagy alapítvány nevét, székhelyét és képviselőjének nevét,
- e) a közérdekből nyilvános adatot.

2.5. Adattovábbítás, az adatkezelések összekapcsolása

2.5.1. A személyes adatokat továbbítani, illetőleg a különböző adatbázisokat összekapcsolni csak akkor lehet, ha ahhoz az érintett hozzájárult, vagy törvény ezt lehetővé teszi, és az adatkezelés feltételei minden egyes személyes adatra nézve teljesülnek.

2.5.2. Abban az esetben, ha az adattovábbítást nem lehet jogszerűen teljesíteni, vagy az igény elbírálásához szükséges információkat az igénylő a felkérést követően sem jelölte meg, az adattovábbítást meg kell tagadni.

2.5.3. Az adattovábbítás megtagadásáról – annak indokolásával együtt – írásban, postai úton kell értesíteni az igénylőt. Az adattovábbítás megtagadásáról elektronikus úton is értesíthető az igénylő, ha a kérelmet elektronikus úton terjesztette elő.

2.5.4. Jelen § rendelkezéseit nem kell alkalmazni az összesített, illetve a statisztikai adatokra vonatkozó adatkérés esetén, amennyiben az adatfeldolgozás eredményeként az adatok elvesztik egyedi jellegüket.

2.5.5. Amennyiben az indítvány vizsgálata során az előadó alkotmánybíró az Abtv. 57. § (2) bekezdése szerinti szervekkel összefüggő véleményezési eljárás lefolytatásáról dönt, vagy az Abtv. 57. § (6) bekezdése alapján szakértőt rendel ki, és ehhez az indítvány másolatának megküldése szükséges, az indítványban szereplő személyes adatok vonatkozásában az Ügyrend 36. § (4) bekezdése szerint kell eljárni. Ilyen esetben a személyes adatok törléséért az ügy előadó alkotmánybírója a felelős.

2.6. Az érintett jogai

2.6.1. Az érintettet az Infotv. 14. § (1) bekezdése szerint megilleti a jog, hogy személyes adatai kezeléséről tájékoztatást kérjen, továbbá kérheti személyes adatainak helyesbítését, vagy – a kötelező adatkezelés kivételével – azok törlését, illetve zárolását.

2.6.2. Az adatkezelésről szóló tájékoztatásra vonatkozó kérelmeket – a jogszabályi feltételek fennállása esetén – az Infotv. alapján legfeljebb 30 napon belül, lehetőség szerint azonban soron kívül teljesíteni kell.

2.6.3. Hiányos adatkérés esetén a hiány pótlására kell felkérni az adatkérőt. Nem kell hiánypótlást kérni, ha az adatkérés jogalapja, az adatszolgáltatás adattartalma e nélkül is megállapítható.

(4) Az elutasított kérelmekről az Alkotmánybíróság belső adatvédelmi felelősét közvetlenül tájékoztatni kell.

(5) Az érintett személyes adatának kezelése elleni tiltakozási jogának gyakorlásával kapcsolatban az Infotv. 21. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

3. Az adatvédelem szervezete

3.1. A belső adatvédelmi felelős

3.1.1. Az Alkotmánybíróságnál kezelt személyes adatok védelmére és az Alkotmánybíróság tevékenységére vonatkozó közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó törvényi előírások érvényesítése érdekében adatvédelmi felelősként a főtitkár jár el (belső adatvédelmi felelős).

3.1.2. A belső adatvédelmi felelős ebben a minőségében közvetlenül az elnök alárendeltségében látja el feladatát.

3.1.3. A belső adatvédelmi felelős

- a) közreműködik, illetőleg segítséget nyújt az adatkezeléssel összefüggő döntések meghozatalában, valamint az érintettek jogainak biztosításában;
- b) konkrét ügyekben felmerülő igények alapján adatvédelmi kérdésekben – ésszerű és elvárható határidőn belül – segítséget nyújt a szervezeti egységek munkatársai részére;
- c) az elnök utasítására ellenőrzi az Alkotmánybíróság szervezeti egységeinél az Infotv. és az adatkezelésre vonatkozó más jogszabályok, valamint a jelen Szabályzat rendelkezéseinek betartását;
- d) az elnök utasítására ellenőrzi a számítógépes programokat, valamint az archivált adatokat tartalmazó számítástechnikai adathordozók nyilvántartását és tárolását;
- e) javaslatot tesz az elnöknek, ha az adatbiztonság érdekében intézkedés meghozatalát látja szükségesnek;
- f) vizsgálja és intézi a hozzá érkező bejelentéseket;
- g) elkészíti és évente november 30-ig felülvizsgálja az adatvédelmi szabályzatot;
- h) jogszabályváltozás miatt vagy más fontos okból gondoskodik annak módosításáról, kiegészítéséről.

3.2 Az önálló szervezeti egységek vezetőinek kötelezettségei

3.2.1. Az önálló szervezeti egységek vezetői az Infotv. és az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek intézésére irányadó jogszabályok, valamint a Szabályzat adatvédelmi előírásait kötelesek maradéktalanul betartani, továbbá biztosítják, hogy az Alkotmánybíróság általuk irányított munkatársai ezeket az előírásokat betartsák.

3.2.2. Az adatvédelemmel összefüggő számítógépes adatkezelés szabályairól, így különösen az archiválás, mentés, törlés rendjéről, továbbá az egyes programok és belső tárhelyek tekintetében a hozzáférési és a betekintési jogosultságokról és az ehhez kapcsolódó ügyintézői jelszavakról az Alkotmánybíróság Hivatalának informatikai biztonsági szabályzata rendelkezik.

3.3. A foglalkoztatottak kötelezettségei

3.3.1 A foglalkoztatottak a munkaköri leírásukra, illetve az egyéb jogviszonyukra tekintettel kötelesek maradéktalanul betartani az Infotv. és az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek intézésére irányadó jogszabályok, valamint a Szabályzat adatvédelmi előírásait.

3.3.2. A foglalkoztatottak részt vesznek az Alkotmánybíróságon belül szervezett belső képzésen, adatvédelmi oktatáson.

4. Záró rendelkezések

E Szabályzat 2017. január 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2016. december 19.

Dr. Sulyok Tamás
elnök